

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۴۸۶۰۷/۱۵۲۹۶۱

۱۳۹۲ / ۹ / ۲۵

دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۹۲،۱۱،۵۲۵۸۱
تاریخ ثبت:	۱۳۹۲ / ۹ / ۲۵
ساعت ورود:	کد پرونده

بسمه تعالی

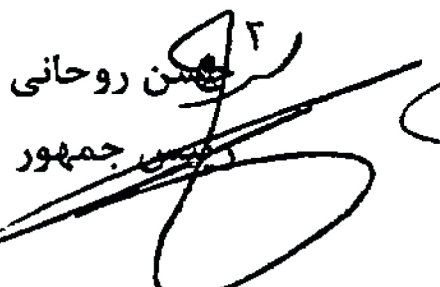
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل الحاقی به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده راجع به سند حمل الکترونیکی" که بنا به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۸/۱ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

حسن روحانی
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، وزارت راه و شهرسازی، وزارت امور خارجه، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

۴۸۶۰۷/۱۵۲۹۶۱

۱۳۹۷/۹/۲۵

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

نظر به الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون "قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده"، که در سال ۱۳۳۵ شمسی در ژنو به تصویب رسید و با توجه به پروتکل الحاقی جدید به کنوانسیون یادشده که طی آن صدور سند حمل الکترونیکی مجاز می‌گردد و این امر موجبات تسهیل امور اسنادی و کنترل‌های لازم در مرزهای ورودی و خروجی کشورها و گمرکات را فراهم خواهد نمود، لذا لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

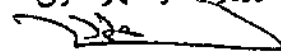
لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل الحاقی به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده راجع به سند حمل الکترونیکی

ماده واحده - به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به پروتکل الحاقی مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۱ به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای کالا راجع به سند حمل الکترونیکی به شرح پیوست ملحق گردد و اسناد الحاق را نزد امین اسناد کنوانسیون مذکور تودیع نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

تبصره ۱ - در اجرای ماده (۱۲) پروتکل، جمهوری اسلامی ایران خود را ملتزم به رعایت ترتیبات موضوع ماده (۱۱) آن در مورد ارجاع اختلاف به دیوان بین‌المللی دادگستری نمی‌داند. ارجاع اختلاف به مرجع اخیر صرفاً در صورت رضایت کلیه طرفهای اختلاف و با رعایت قوانین و مقررات مربوط ممکن می‌باشد. مراتب فوق باید هنگام تودیع اسناد الحاق رسماً به امین اسناد اعلام گردد.

تبصره ۲ - کلیه اصلاحیه‌های آتی موضوع ماده (۱۲) پروتکل باید طبق اصل (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب گردد.

رئیس جمهور

وزیر راه و شهرسازی

وزیر امور خارجه

۶۶۰۶
۲۸/۱/۱۳۹۷
۵۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳

پروتکل الحاقی به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده راجع به سند حمل الکترونیکی

طرفهای این پروتکل:

که طرف کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده مورخ ۱۹ مه ۱۹۵۶ (۱۳۳۵/۲/۲۹) در ژنو هستند؛

با تمایل به تکمیل کنوانسیون به منظور تسهیل انتخاب صدور سند حمل به وسیله روش‌های معمول برای ثبت و تبادل الکترونیکی اطلاعات؛

به شرح زیر موافقت نموده‌اند:

ماده ۱- تعاریف

از نظر این پروتکل

«کنوانسیون» به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده اطلاق می‌شود.

«پیام الکترونیکی»، به اطلاعات تولید، ارسال، دریافت یا نگهداری شده توسط وسایل الکترونیکی، دیداری یا رقمی (دیجیتال) یا وسایل مشابه اطلاق می‌شود به نحوی که اطلاعات مخابره شده برای ارجاع بعدی به گونه‌ای مفید، در دسترس باشد.

«سند حمل الکترونیکی» به سند حملی اطلاق می‌شود که به وسیله مخابره الکترونیکی توسط حمل‌کننده، فرستنده یا هر شخص دیگر ذینفع در اجرای قرارداد حمل که کنوانسیون در مورد آن اعمال می‌شود، صادر گردد و شامل مشخصاتی است که به طور منطقی یا پیام الکترونیکی مرتبط و همزمان یا متعاقب صدور آن به طریق انضمام یا به گونه دیگری به آن وابسته بوده و بدین ترتیب جزئی از سند حمل الکترونیکی محسوب شود.

«امضاء الکترونیکی»، به اطلاعاتی به شکل الکترونیکی اطلاق می‌شود که منضم یا به طور منطقی مرتبط با سایر اطلاعات الکترونیکی است و در حکم روش تصدیق می‌باشد.

ماده ۲- دامنه و اثر سند حمل الکترونیکی

۱- با رعایت مفاد این پروتکل، سند حمل موضوع کنوانسیون و نیز هرگونه تقاضا، دستور، درخواست، قید تحدید تمهد یا پیام‌های دیگر که با اجرای قرارداد حمل که کنوانسیون در مورد آن اعمال می‌شود، مرتبط باشد، می‌تواند از طریق پیام الکترونیکی انجام پذیرد.

۲- سند حمل الکترونیکی که با مفاد این پروتکل منطبق باشد، معادل سند حمل موضوع کنوانسیون می‌باشد و از این رو دارای همان ارزش اثباتی و اثراتی است که سند حمل متضمن آن است.

ماده ۳- تصدیق سند حمل الکترونیکی

۱- طرفین قرارداد حمل، سند حمل الکترونیکی را به واسطه امضاء معتبر الکترونیکی که مبین ارتباط آن با سند حمل الکترونیکی است تصدیق می‌نمایند. فرض بر این است که امضاء به روش الکترونیکی معتبر است، مگر در صورت اثبات خلاف آن، به شرطی که امضاء الکترونیکی:

الف- صرفاً مربوط به امضاءکننده باشد؛

ب- تشخیص امضاءکننده را میسر سازد؛

دفتر هیئت دولت

- ب- با استفاده از وسایلی ایجاد شده باشد که صرفاً در اختیار امضاءکننده است؛ و
 ت- به اطلاعات مرتبط با امضاء به نحوی وابسته باشد که هرگونه تغییر بعدی در آن اطلاعات قابل تشخیص باشد.
- ۲- سند حمل الکترونیکی می‌تواند با هر روش تصدیق الکترونیکی دیگر که به موجب قانون کشور محل صدور سند حمل الکترونیکی مجاز شناخته شده است نیز تصدیق گردد.
- ۳- مشخصات مندرج در سند حمل الکترونیکی باید در دسترس هر شخصی که نسبت به آن ذیحق است، قرار داشته باشد.

ماده ۴- شرایط تحقق سند حمل الکترونیکی

- ۱- سند حمل الکترونیکی باید حاوی همان مشخصاتی باشد که سند حمل موضوع کنوانسیون منضم آن است.
- ۲- رویه استفاده شده برای صدور سند حمل الکترونیکی باید دال بر تمامیت مشخصات مندرج در آن، از بدو تنظیم آن به شکل نهائی باشد. تمامیت وقتی مصداق دارد که مشخصات، صرفنظر از هرگونه اضافات یا تغییراتی که در جریان عادی مخابرات، نگهداری و ابراز روی می‌دهد، کامل و بدون تغییر مانده باشد.
- ۳- مشخصات مندرج در سند حمل الکترونیکی می‌تواند در مواردی که در کنوانسیون مجاز شناخته شده است، تصحیح یا تکمیل گردد.
- روش استفاده شده برای تکمیل یا تصحیح سند حمل الکترونیکی باید امکان بازیابی چنین مواردی از تکمیل یا تصحیح سند حمل الکترونیکی و حفظ مشخصات اولیه مندرج در آن را فراهم سازد.

ماده ۵- به کارگیری سند حمل الکترونیکی

- ۱- اشخاصی که در اجرای قرارداد حمل ذینفع هستند، باید در مورد روش‌ها و به کارگیری آنها به منظور انطباق با الزامات این پروتکل و کنوانسیون، به ویژه در موارد زیر توافق نمایند:
- الف- روش صدور و تحویل سند حمل الکترونیکی به شخص ذیحق؛
- ب- اطمینان نسبت به حفظ تمامیت سند حمل الکترونیکی؛
- پ- طریقی که شخصی که به موجب سند حمل الکترونیکی ذیحق شده است، بتواند برخورداری از این حق را نشان دهد؛
- ت- طریقی تأیید تحویل محموله به گیرنده؛
- ث- روش‌های تکمیل یا تصحیح سند حمل الکترونیکی؛ و
- ج- روش جایگزین نمودن احتمالی سند حمل الکترونیکی با سند حملی که به روش‌های دیگر صادر شده است.
- ۲- تشریفات موضوع بند (۱) باید در سند حمل الکترونیکی مورد اشاره قرار گیرند و باید به آسانی قابل اثبات باشند.

ماده ۶- مدارک مکمل سند حمل الکترونیکی

- ۱- حمل‌کننده باید به درخواست فرستنده، رسیدی بهت کالا و تمامی اطلاعات لازم برای تشخیص محموله و دسترسی به سند حمل الکترونیکی موضوع این پروتکل به وی تسلیم نماید.
- ۲- مدارک موضوع جزء (ز) بند (۲) ماده (۶) و ماده (۱۱) کنوانسیون می‌تواند توسط فرستنده به شکل یک پیام الکترونیکی- اگر مدارکی بدین شکل وجود داشته باشد- در اختیار حمل‌کننده گذاشته شود به شرط آنکه طبق نسبت به روش‌های برقرارکننده ارتباط بین این مدارک و سند حمل الکترونیکی موضوع این پروتکل به گونه‌ای که تمامیت آن را تضمین کند، توافق نموده باشند.

دفتر هیئت دوات

مقررات نهائی

ماده ۷- امضاء، تصویب، الحاق

- ۱- این پروتکل جهت امضاء دولت‌هایی که امضاءکننده یا طرف کنوانسیون هستند و امضاء کمیسیون اقتصادی اروپا یا دولت‌هایی که به موجب بند (۸) وظائف کمیسیون در سمت مشاور پذیرفته شده‌اند، مفتوح خواهد بود.
- ۲- این پروتکل از تاریخ ۲۷ لغایت ۳۰ مه ۲۰۰۸ (۷ لغایت ۱۰ خرداد ۱۳۸۷) در ژنو برای امضاء و پس از این تاریخ در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک لغایت ۳۰ ژوئن ۲۰۰۹ (۱۳۸۸/۴/۹) مفتوح خواهد بود.
- ۳- این پروتکل منوط به تصویب دولت‌های امضاءکننده است و برای الحاق دولت‌هایی که آن را امضاء نکرده‌اند و در بند (۱) این ماده به آنها اشاره شد و عضو کنوانسیون هستند، مفتوح خواهد بود.
- ۴- دولت‌های مزبور که ممکن است در بعضی فعالیت‌های کمیسیون اقتصادی اروپا طبق بند (۱۱) وظائف کمیسیون مشارکت داشته باشند و به کنوانسیون ملحق شده باشند، می‌توانند پس از لازم‌الاجرا شدن این پروتکل با الحاق به آن، به عضویت آن درآیند.
- ۵- تصویب یا الحاق با تودیع سندی نزد دبیرکل سازمان ملل متحد نافذ خواهد شد.
- ۶- چنین تلقی می‌شود که سند تصویب یا الحاق تودیع شده پس از لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه این پروتکل که طبق مفاد ماده (۱۳) آتی تصویب شده است، در مورد پروتکل به گونه اصلاح شده به وسیله اصلاحیه اعمال خواهد شد.

ماده ۸- لازم‌الاجرا شدن

- ۱- این پروتکل در نودمین روز پس از آن که پنج دولت موضوع بند (۳) ماده (۷) این پروتکل، اسناد تصویب یا الحاق خود را تودیع کرده باشند، لازم‌الاجرا خواهد شد.
- ۲- این پروتکل در موردی هر دولتی که پس از آن که ۵ دولت، اسناد تصویب یا الحاق خود را تودیع کرده باشند، آن را تصویب کند یا به آن ملحق شود، در نودمین روز پس از این که دولت مزبور سند تصویب یا الحاق خود را تودیع نماید، لازم‌الاجرا خواهد شد.

ماده ۹- فسخ عضویت

- ۱- هر طرف می‌تواند عضویت خود در این پروتکل را از طریق اطلاع به دبیرکل سازمان ملل متحد فسخ نماید.
- ۲- فسخ عضویت، (۱۲) ماه پس از دریافت اطلاعیه فسخ عضویت توسط دبیرکل نافذ خواهد شد.
- ۳- هر دولتی که به عضویت خود در کنوانسیون پایان دهد، در همان تاریخ از عضویت در این پروتکل نیز خارج خواهد شد.

ماده ۱۰- خاتمه

هرگاه بعد از لازم‌الاجرا شدن این پروتکل، تعداد امضاء در نتیجه فسخ عضویت به کمتر از پنج عضو تقلیل یابد، این پروتکل اثر اجرایی خود را در تاریخی که آخرین فسخ عضویت نافذ می‌شود از دست خواهد داد. همینطور از تاریخی که اجرای کنوانسیون متوقف می‌شود، اجرای این پروتکل نیز متوقف خواهد شد.

ماده ۱۱- اختلاف

هرگونه اختلاف بین دو یا چند طرف در مورد تفسیر یا اجرای این پروتکل که طرف‌ها نتوانند از طریق مذاکره یا روش‌های دیگری حل و فصل نمایند، می‌تواند به تقاضای هر یک از طرف‌های مربوط، برای حل و فصل به دیوان بین‌المللی دادگستری ارجاع داده شود.

دفتر هیئت دولت

ماده ۱۲ - قیود تحدید تمهد

- ۱- هر دولتی می‌تواند، هنگام امضاء، تصویب یا الحاق به این پروتکل، با اطلاعیه‌ای خطاب به دبیرکل سازمان ملل متحد، اعلام نماید که خود را ملزم به ماده (۱۱) این پروتکل نمی‌داند. سایر طرفها نسبت به هر طرفی که چنین قید تحدید تمهدی را در نظر گرفته است، ملزم به ماده (۱۱) نخواهند بود.
- ۲- اعلامیه موضوع بند (۱) این ماده می‌تواند در هر زمانی از طریق ارسال اطلاعیه‌ای خطاب به دبیرکل سازمان ملل متحد، مورد انصراف قرار گیرد.
- ۳- هیچ گونه قید تحدید تمهد دیگری در مورد این پروتکل مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱۳ - اصلاحیه‌ها

- ۱- این پروتکل پس از لازم‌الاجرا شدن، می‌تواند به روشی که در این ماده آمده است، اصلاح گردد.
- ۲- هرگونه پیشنهاد اصلاح نسبت به این پروتکل از جانب یک طرف این پروتکل، به گروه کاری حمل و نقل جاده‌ای کمیسیون اقتصادی سازمان ملل متحد برای اروپا (یو.ا.ی.سی.ای) جهت بررسی و اتخاذ تصمیم ارائه گردد.
- ۳- طرفهای این پروتکل نهایت سعی خود را به منظور دست یافتن به اتفاق آراء به کار خواهند برد. هرگاه علیرغم این کوشش‌ها، اتفاق آراء نسبت به اصلاحیه پیشنهادی حاصل نگردد، به عنوان آخرین راه چاره، تصویب آن مستلزم اکثریت دو سوم طرفهای حاضر و رأی‌دهنده می‌باشد. هر اصلاحیه پیشنهادی که از طریق اتفاق آراء یا اکثریت دو سوم طرفها تصویب شود، توسط دبیرخانه کمیسیون اقتصادی سازمان ملل متحد برای اروپا به دبیرکل ارائه خواهد شد تا جهت پذیرش به اطلاع تمامی طرفهای این پروتکل و نیز دولت‌های امضاءکننده برسد.
- ۴- ظرف مدت (۹) ماه از تاریخ ارسال اصلاحیه پیشنهادی توسط دبیرکل، هر طرف می‌تواند به اطلاع دبیرکل برساند که نسبت به اصلاحیه پیشنهادی اعتراض دارد.
- ۵- هرگاه در پایان مدت (۹) ماه پیش‌بینی شده در بند پیشین، اعتراضی از جانب هیچ‌یک از طرفهای این پروتکل به عمل نیامده باشد، اصلاحیه پیشنهادی پذیرفته شده تلقی خواهد شد. چنانچه اعتراضی مطرح شود، اصلاحیه پیشنهادی بلااثر خواهد بود.
- ۶- هرگاه در فاصله اعلام یک پیشنهاد اصلاحی تا پایان مدت (۹) ماه پیش‌بینی شده در بند (۴) این ماده کشوری، طرف متعاقد این پروتکل شود، دبیر گروه کاری حمل و نقل جاده‌ای کمیسیون اقتصادی برای اروپا، در اسرع وقت ممکن دولت عضو جدید را از اصلاحیه پیشنهادی‌آگاه خواهد نمود. طرف اخیر می‌تواند دبیرکل را قبل از پایان مدت (۹) ماه مزبور آگاه نماید که نسبت به اصلاحیه پیشنهادی اعتراض دارد.
- ۷- دبیرکل در اسرع وقت ممکن، تمامی طرفها را از اعتراض‌هایی که طبق بندهای (۴) و (۶) این ماده به عمل آمده است و نیز هر اصلاحیه‌ای که طبق بند (۵) فوق پذیرفته شده است، آگاه خواهد نمود.
- ۸- هر اصلاحیه‌ای که پذیرفته شده محسوب گردیده است، شش ماه پس از تاریخ اطلاعیه پذیرش مزبور توسط دبیرکل به طرفها، لازم‌الاجرا خواهد شد.

ماده ۱۴ - تشکیل فراهمایی (کنفرانس) دیپلماتیک

- ۱- پس از لازم‌الاجرا شدن این پروتکل، هر طرف می‌تواند با ارسال اطلاعیه‌ای به دبیرکل سازمان ملل متحد درخواست نماید که فراهمایی (کنفرانس) به منظور تجدیدنظر در این پروتکل تشکیل گردد. دبیرکل تمامی طرفها را از این درخواست‌آگاه خواهد نمود و فراهمایی تجدیدنظر، مشروط بر اینکه طی مدت چهار ماه از تاریخ اطلاعیه دبیرکل، حداقل یک چهارم طرفهای این پروتکل موافقت خود را یا درخواست مذکور به وی اعلام نمایند، منعقد خواهد شد.

دفتر هیئت دولت

۲- هرگاه فراهمایی طبق بند پیشین تشکیل شود، دبیرکل مراتب را به اطلاع تمامی طرفها خواهد رساند و از آنها دعوت خواهد نمود که ظرف مدت سه ماه پیشنهادهایی را که ممکن است مایل باشند کنفرانس آنها را بررسی کند، تسلیم نمایند. دبیرکل دستور جلسه مقدماتی فراهمایی را همراه با متن پیشنهادهای مزبور حداقل سه ماه قبل از تاریخ تشکیل فراهمایی بین تمامی طرفها توزیع خواهد نمود.

۳- دبیر کل تمامی دولتهای موضوع بندهای (۱)، (۳) و (۴) ماده (۷) این پروتکل را به هر فراهمایی که طبق این ماده تشکیل شود، دعوت خواهد کرد

ماده ۱۵- اطلاعیه به دولتها

دبیرکل سازمان ملل متحد علاوه بر اطلاعیه‌های پیش‌بینی شده در مواد (۱۲) و (۱۳)، دولتهای موضوع بند (۱) ماده (۷) فوق و همچنین دولتهایی را که طبق بندهای (۳) و (۴) ماده (۷) طرف این پروتکل شده‌اند از موارد زیر آگاه خواهد نمود:

- الف - تصویبها و الحاقها به موجب ماده (۷)
- ب - تاریخهای لازم‌الاجرا شدن این پروتکل طبق ماده (۸)
- پ - فسخ عضویت به موجب ماده (۹)
- ت - خاتمه این پروتکل طبق ماده (۱۰)
- ث - اعلامیه‌ها و اطلاعیه‌های دریافت شده طبق بندهای (۱) و (۲) ماده (۱۲)

ماده ۱۶- امین اسناد

نسخه اصلی این پروتکل نزد دبیرکل سازمان ملل متحد تودیع خواهد شد و وی نسخ مصدقی از آن را برای تمامی دولتهای موضوع بندهای (۱)، (۳) و (۴) ماده (۷) این پروتکل ارسال خواهد نمود.

این پروتکل در ژنو در تاریخ بیستم فوریه سال ۲۰۰۸ (۱۳۸۶/۱۲/۱) در یک نسخه واحد به زبانهای انگلیسی و فرانسوی تدوین گردیده است که هر دو متن از اعتبار یکسان برخوردار هستند.

برای گواهی مراتب بالا، امضا کنندگان زیر که بدین منظور مجاز می‌باشند، این پروتکل را امضا کرده‌اند

دفتر هیئت دولت